

PRAVNI OKVIR

PRAVO NA SLUŽBENU UPOTREBU BOSANSKOG JEZIKA I PISMA PODRAZUMIJEVA

- Upotrebu ličnog imena i prezimena i upis u javne isprave i zvanične dokumente na bosanskom jeziku i pismu;
- Izdavanje javnih isprava i vođenje službenih evidencija i zbirke ličnih podataka na bosanskom jeziku i pismu;
- Vođenje upravnih i sudskih postupaka na bosanskom jeziku i pismu;
- Upotrebu bosanskog jezika i pisma u komunikaciji sa organima sa javnim ovlaštenjima;
- Upotreba bosanskog jezika i pisma na glasačkim listićima i biračkom materijalu;
- Upotrebu bosanskog jezika i pisma u radu predstavničkih tijela;
- Objavljivanje zakona i drugih propisa na bosanskom jeziku;
- Ispisivanje na bosanskom jeziku i pismu naziva mjesta i drugih geografskih naziva, naziva ulica i trgova, naziva organa i organizacija, saobraćajnih znakova, obavještenja i upozorenja za javnost dr;

- Ispisivanje naziva firmi, ustanova i drugih natpisa na bosanskom jeziku i pismu;
- Upotrebu bosanskog jezika i pisma u javnom sektoru ugovorima o zapošljavanju ili u tehničkim dokumentima, kao što su uputstva za upotrebu određenih proizvoda i instalacija;
- Korišćenje različitih sredstava plaćanja ili drugih finansijskih dokumenata;

Službena upotreba manjinskog jezika i pisma odnosi se na upotrebu tog jezika u komunikaciji sa organima javne vlasti.

- U ekonomskom i društvenom sektoru pod državnom kontrolom (javnom sektoru);
- U bolnicama, staračkim domovima i sl;
- Isticanje važnijih upozorenja vezanih za sigurnost i bezbjednost na bosanskom jeziku;
- Informacije koje pružaju nadležne javne vlasti, a koje se tiču prava potrošača.

Bošnjačko nacionalno vijeće
Resor za službenu upotrebu bosanskog jezika i pisma

www.bnv.org.rs
glavni.ured@bnv.org.rs
Novi Pazar, 28. novembra bb

Bošnjačko nacionalno vijeće
Bosniac National Council

**Vladavina prava - pravo
na službenu upotrebu bosanskog
jezika i pisma**

Pravni okvir

Novi Pazar
februar 2017. godine

SLUŽBENA UPOTREBA BOSANSKOG JEZIKA I PISMA - PRAVNI OKVIR

MEĐUNARODNI PROPISI

Glavni međunarodni ugovori čiji je potpisnik i Republika Srbija a koji bliže definišu službenu upotrebu manjinskih jezika su:

- Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina, i to naročito čl. 10 i 11.
- Evropska povelja o regionalnim ili manjinskim jezicima, i to naročito čl. 9, 10. i 13.

Pored ovih međunarodnih ugovora vrlo važan međunarodni dokument su i Preporuke OEBS-a iz Osla o pravu nacionalnih manjina na upotrebu sopstvenog jezika, koje su usvojene februara 1998. godine.

Jezik je jedno od osnovnih obilježja nacionalnog identiteta kako pojedinca tako i grupe i uživa posebnu zaštitu u okviru očuvanja posebnosti nacionalnih manjina.

DOMAĆI PROPISI

Najznačajniji pravni propisi koji garantuju pravo na službenu upotrebu jezika nacionalnih manjina u Republici Srbiji su:

- Ustav Republike Srbije, i to naročito čl. 79 st.1, a od značaja su čl.27. st.2, čl.32. st.2, čl.33. st.1, čl.199.
- Zakon o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina, i to naročito čl.11.

- Zakon o službenoj upotrebi jezika i pisma, naročito čl. 11-20.
- Pokrajinska skupštinska odluka o bližem uređivanju pojedinih pitanja službene upotrebe jezika i pisma nacionalnih manjina na teritoriji AP Vojvodine.

Službena upotreba manjinskih jezika regulisana je i drugim pravnim aktima koji se odnose na pitanja ostvarivanja i zaštite prava nacionalnih manjina među kojim su:

- Zakon o lokalnoj samoupravi (2014), čl. 20. i čl.93.
- Zakon o matičnim knjigama, (2003) čl.17.
- Uputstvo o vođenju matičnih knjiga i obrascima matičnih knjiga, (2009/2010) t. 137.

Pravo pripadnika nacionalne manjine da upotrebljava svoj jezik je jedno od centralnih prava koje se jamči međunarodnim ugovorima i domaćim instrumentima manjinske zaštite. Pravo pripadnika nacionalnih manjina da koriste svoj jezik se odnosi na privatnu, javnu i službenu upotrebu.

Pokrajinska skupštinska odluka AP Vojvodine odluka o višejezičnim obrascima izvoda iz matičnih knjiga i o načinu upisa u iste.

- Zakon o ličnoj karti, (2011) čl.9.
- Pravilnik o ličnoj karti, (2014) čl. 8.
- Zakon o putnim ispravama, (2014) čl.26.

- Zakon osnovnoj školi, (2005) čl.129, čl. 132. i čl.133
- Zakon o srednjoj školi, (2009) čl. 99. i čl. 100.
- Zakon o visokom obrazovanju, (2016) čl.97 i čl. 99.
- Zakon o opštem upravnom postupku, (2010) naročito čl.16. i čl.239.
- Pravilnik o obrascima akata u upravnom postupku, (99) čl. 6.
- Zakon o parničnom postupku, (2014) čl. 96, čl.97, čl. 98, čl. 99, čl.361,
- Zakon o krivičnom postupku, (2014) čl. 9, čl. 10, čl.193. i čl. 368.
- Zakon o prekršajima, (2016) čl. 86, čl. 136. i čl. 234.
- Sudski poslovnik, (2016) čl.108.-110.
- Zakon o izboru narodnih poslanika, (2009) čl. 60. i čl. 76.
- Zakon o lokalnim izborima, (2011) čl. 27. i čl.37.
- Zakon o utvrđivanju nadležnosti Autonomne Pokrajine Vojvodine
- Statut Autonomne Pokrajine Vojvodine
- Poslovnik Skupštine Autonomne Pokrajine Vojvodine. koje su usvojene februara 1998. godine.

Službena upotreba manjinskog jezika i pisma podrazumijeva aktivnu ulogu države jer se samo njenim činjenjem može ostvariti ovo manjinsko pravo.